

și populația a fost sculată din somn ca să asiste la împușcare. La Wolniewicz ar fi fost ucise 16 persoane, între care și un infirm în vîrstă de șaptezeci de ani. Numărul localităților în care s'ar fi făcut execuții este enorm. Mulți intelectuali înainte de a fi împușcați au fost obligați să-și sape singuri groapa. În unele localități s'au organizat adevărate masacre: la Gdynia au fost mitraliați 350 de ostateci. Mai toată pătura conducătoare poloneză este exterminată. Pentru fiecare german ucis se iau la împlinire cincizeci de Poloneji și sînt împușcați. Acuzațiile pentru care se dau pedeapsă cu moarte cele mai deseori sînt formele vâgii: «*sentimente antigermane*» sau pentru «*crimă de înaltă trădare fiindcă între anii 1918 și 1939 acuzații au lucrat pentru statul polon*». Se evaluează la 16.000 numărul conducătorilor poloneji care au fost condamnați la moarte de tribunale improvizate. Foarte mulți sînt încarcerați și lăsați să moară de foame și de frig. Sate întregi și orașe sînt golite de poloneji, care sînt transportați pentru lucru în interiorul Germaniei și în locul lor se aduc Germani din țările baltice, cărora li se dau gospodăriile poloneze cu tot ce au ele. Astfel a fost golite complet orașul Gdynia, din care au fost evacuați 130.000 locuitori poloneji.

Fapte asemănătoare ar fi executate și în Cehia și Moravia.

Apoi Germanii ar mitralia și ucide echipagiile de pe vasele-far și de pe vasele neînarmate de pescari. Asemenea, alți Germanii în Polonia cit și Rușii în Finlanda, ar bombarda anume spitalele și orașele deschise. Proclamații înjositoare sînt afișate în orașele poloneze prin care obligă populația să se dea jos de trotuar cînd trec Germanii pe alături, să stea la coadă și să fie serviți la urmă în prăvălii, și alte dispoziții încă, menite să umilească un popor întreg.

După cum se vede este o mare deosebire de informație între d. *Hitler* și *Papa Pius XII*, dar este o perfectă concordanță între ei în aceia că ei constată existența a numeroase orori de război. Că le-au făcut Polonejii sau le fac Germanii este aproape indiferent, dar este foarte probabil că le-au făcut și unii și alții, adevărînd astfel că războiul nici pe departe nu «*imprimă o pecete de nobleță popoarelor*», cum spunea d. *Mussolini*, ci mai curînd stigmatizează cu semnele infamiei pe cei care îl pornesc. P. Gr.

Rivista di filologia e di istruzione classica, diretta da Gaetano De Sanctis e Augusto Rostagni, anno 17 (67 della raccolta). Torino, Chiavatore, 1939.

Cea mai însemnată revistă de filologie clasică din Italia a luat naștere în anul 1873 la Torino și a continuat să apară fără întrerupere pînă în zilele noastre, stringînd în jurul ei cele mai capabile energii și consacrinđ numele celor mai valoroși filologi italieni. În 1923, revista împlinea 50 de ani și cu acest prilej s'a tipărit un indice retrospectiv de materii și cuvinte, care însumează un volum întreg și oglindește eforturile Peninsulei în timp de o jumătate de secol. Apoi, trecută în alte mîni, ea a continuat să apară în condiții optime sub direcția lui Gaetano De Sanctis, profesor de istorie greacă la Roma, dar certat cu regimul și scos din învățămînt înainte de vreme, și Augusto Rostagni, profesor la Torino, unul dintre cele mai frumoase achiziții ale filologiei clasice italiene.

Pentru cel familiarizat cu activitatea italiană din acest domeniu nu este greu să se pronunțe asupra deosebirilor ce au existat și există încă între fe-

jul de a lucra, de a prezenta rezultatele cercetărilor și pentru subiectele de predilecție ce despart pe Italiani de Nemți, de pildă. E foarte adevărat, filologia clasică germană din sec. al XIX-lea și al XX-lea numără foarte multe nume și din acestea unele într'adevăr de valoare. Dar ea s'a impus și s'a făcut ascultată prin munca ei tenace de cercetare, de clasare, de publicare a unui material vast și inegal. Nimeni nu poate contesta acest merit filologiei clasice din Germania, iar astăzi ea se poate lăuda că a promovat în măsura cea mai înaltă apariția *corpus*-urilor de tot felul, a colecțiilor de texte cu aparat sau comentariu, a textelor la îndemina unui public mai larg, a traducerilor, etc.

Italia nu a disprețuit munca îngreată în decursul timpurilor și s'au născut și acolo filologi cu activitate de albină, dar toate sforțările de acolo s'au făcut în alt spirit și evident cu alte rezultate. Se poate spune despre aceste rezultate de pe tărîmul filologiei clasice, ca și despre produsele spiritului sau ale inspirației, despre activitatea graiului și a altor activități, că ele sînt, pînă la un punct, în strînsă legătură cu solul, clima, felul de viață, condițiile sociale, ș. a. În primul rînd, Italianii vorbesc bine și frumos propria lor limbă și le place să vorbească. Caracteristica aceasta se răsfrînge și asupra învățămîntului limbii latinești, care a făcut, în condițiile bune de acolo, din Italiani cei mai buni vorbitori și scriitori în latinește. N'avem decît să amintim activitatea poetică a lui G. Pascoli și numeroasele premii cîștigate de Italiani la întrecerile poetice organizate de Academia din Amsterdam. În al doilea rînd, activitatea filologică italiană nu se caracterizează prin exces de analiză, dimpotrivă. Deaceia n'au înflorit acolo studiile de gramatică, stilistică, analize literare și estetice amănunțite, repertoriile de nume și opere, cataloage. Italia s'a arătat în schimb înțelegătoare pentru celace era esențial în antichitate, adică spiritualitatea ei deosebită, operele mari, mișcările de idei și moștenirea lăsată de lumea veche popoarelor moderne. Deaceia acolo se citește mai mult, în loc să se construiască biografii, cercetarea epigonilor rămîne pe plan secundar, iar vederile de ansamblu, gustul, aprecierile se formează într'o atmosferă mai puțin încărcată și mai liberă.

No. 1 (Martie) se deschide cu un articol al lui Augusto Rostagni, «*Ille ego qui quondam*» în *Properzio e i progressi dell'Eneide* (pag. 1—10), care încearcă să arate că cunoscutele patru versuri așezate de unii în fruntea Eneidei, înainte de *arma virumque...* trebuiesc considerate autentice. Ele au fost imitate de Ovid și Properțiu. Ettore Boltsani, *Sulla distribuzione e ordinamento dei Frammenti Luciliani. Il libro XXVI* (pag. 11—19) discută o nouă ordine a fragmentelor lui Lucilius, unele în contradicție cu N. Terzaghi, autorul unei ediții și al unei cercetări mai întinse asupra primului poet satiric latin. Margherita Guarducci, *Note di epigrafia cretese* (pag. 20—35), Francesco Della Corte, *Il frammento cosmologico brusselese* (pag. 36—42), Carlo Gallavotti, *Un nuovo codice anonimo nel quadro della tradizione manoscritta di Teocrito* (pag. 43—55). În partea a doua, recenzii, note bibliografice, publicații primite, în ordine alfabetică.

No. 2 (Iunie) aduce în primul loc o contribuție a directorului responsabil A. Rostagni, *Ricerche di biografia lucreziana, II: La „Vita Borgiana“* (pag. 113—135), apoi în ordinea lor : Francesco Dellacorte, *Phaedriana* (pg. 136—144), Giovanni Alessio, *Imprestiti, calchi e rifacimenti latini dal greco* (pag. 145—163)

Catia Caprino, *Il prodigio della Scrofa di Laurento nell'Ara dei Lari del Vaticano* (pag. 164—170, recenzii, note bibliografice, publicații primite.

No. 3 (Septemvrie), Ettore Bolisani, *Di una pretesa polemica contro Accio in Lucilio* (pag. 225—237) ia atitudine împotriva lui N. Terzaghi și conchide că nu se poate vorbi de o polemică politică sau literară a lui Lucilius față de Accius. E o simplă atitudine rezervată față de tragici în genere, al căror gen literar displace satiricului, care se îndreaptă cu multă simpatie spre comici, unde găsește afinitate și înțelegere. Alberto Puntoni, *Del poeta epico Macro compagno di viaggio di Ovidio* (pag. 238—246) reușește să adune date și să reconstruiască viața acestui tovarăș de călătorie al lui Ovid (între anii 26—23 î. H. în Grecia, Asia și Sicilia), pentru care suferințele erau cu totul neînsemnate. A. Vogliano, *La dedica della sinagoga di Crocodilopolis* (pag. 247—251). Carlo Gallavotti, *Tre papiri fiorentini* (pag. 252—260), Lucio Vassili, *Oreste, ultimo esponente del tradizionalismo romano*, recenzii, note bibliografice, publicații primite. H. M.
